

Верховно Главнокомандалагшын П Р И К А З

Советскэ Союзай Маршал ТОЛБУХИНДА

3-дахы УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтолго хэжэ, ДРАВА мурэнбөө бойгуур ДУНАЙЕ гаталан гараад, ДУНАЙН баруун бөөдэ дайсанай хамгаалмы газарысэ нэтэ сохөөд, гүн хударам 40 километр дабшаха зуураа нэтэ сохөөд фронт худар 150 километр хүрэр үргэдхөө.

Тус фронтын сэрэгүүд добтолгынгоо ябаса дундуур Венгрийн газар дээрэ ПЕЧ, БАТАЖЕК, МОХАЧ гэдэг голууд ба харгы замуудай томо узелуудысэ эзэлэн абаад, 330 гаран ондоо дууны газаруудысэ байлдаатайгаар эзлбэ.

ДУНАЙЕ гаталан гарахада ба дайсамай хамгаалгын газарысэ нэтэ сохиходо болоһон дайн байлдаануудта генерал-лейтенант ШАРОХИНОЙ, генерал-майор АКИМЕНКЫН, генерал-майор КРАВЦОВОЙ, генерал-майор ВЛАГОДАТОВАЙ, генерал-лейтенант КОСТА НАДЖЫН югославска корпусой, полковник ЦЕТРУШИНАЙ, генерал-майор ДРЕЙЕВЭЙ, генерал-майор ЛАЗАРЕВАЙ, генерал-майор КОЗАКЫН, полковник МУХАМЕДЬЯРОВАЙ, генерал-майор КУЛИЖКЫН, полковник СИДОРЕНКЫН, полковник СЫЧЕВАЙ, генерал-майор ЦВЕТКОВОЙ, подполковник САВИЧЫН сэрэгүүд; артиллерия генерал-полковник НЕДЕЛИНЭЙ, артиллерийн генерал-майор БРЕЙДЫН, полковник ГЛУШКОВОЙ, полковник ГЛАДКОВАЙ, полковник ГОНЧАРОВАЙ, полковник УСИЧЫН, подполковник ШПЕКЫН, подполковник РАХЛИНАЙ, майор СЕЛЕЗЕВОВАЙ, подполковник СНЫТИНЭЙ, подполковник НИЗКОВАЙ артиллеристүүд; полковник НИЩЕНЕЦКИЙН, полковник ЗАВЬЯЛОВАЙ, подполковник МУХИНАЙ, подполковник ДВОРКИНОЙ, майор КАТИЛОВАЙ, подполковник ЦЕВКИНЭЙ танкистүүд; авиация генерал-полковник СУДЕЦЫЧ, авиация генерал-лейтенант ТОЛСТИКО-

ВОЙ, авиациян генерал-майор БЕЛИЦКИЙН, полковник СМЕРНОВОЙ, подполковник ШАТИЛИНАЙ, авиациян генерал-майор ТИЩЕНКЫН, полковник НЕДОСЕКИНЭЙ, полковник ИВАНОВОЙ легиясууд; наживернэ сэрэгүүдэ генерал-полковник КОТЛЯРЫН, полковник НОМИНАСЫН, подполковник РЫБАЛЬСКИЙН сапернууд; хэлхээ хоюобной сэрэгүүдэ генерал-лейтенант КОРОЛЕВОЙ, полковник СТАРОЛЕТОВОЙ хэлхээ холбоошод шалгаржа гараба.

Игэжэ туйлаһан илалтануудысэ тэмдэглэхын тулада ДУНАЙЕ гаталан гарахада ба дайсанай хамгаалгын газарысэ нэтэ сохиходо болоһон дайн байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарһан соелинениүүд болон частнуудта "ДУНАЙСКА" гэгээн нэрэнүүдысэ олгожо орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдөр, ноябрини 29-дэ, 21 часта манай Эхэ ороной сголица МОСКВА болбол ДУНАЙЕ гаталан гараһан ба дайсанай хамгаалгын газарысэ нэтэ сохихон 3 дахи Украинска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ, тэдэнэй дунда генерал-лейтенант КОСТА НАДЖЫН югославска корпусата хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллерийн буудалга хэжэ Эхэ оронойгоо үмэнһөө салют мандэ хүргэхэ байна.

Овоо һайн дайшагхы ибуулгануудысэ хэлхэээй түлөө ДУНАЙЕ гаталан гарахада ба дайсанай хамгаалгын нэтэ сохиходо болоһон дайн байлдаануудта хабаадалсаһан Танай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАЙ ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байхын түлөө байлдаануудта ами бээ үгэһэн гөройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булжтарагшад үхэлжэ тошлог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1944 оной ноябрини 29.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Дайлалдажа байгаа Франциин „Норманди“ гэдэг сэрэгэй частинн офицерскэ составта Советскэ Союзай Геройн нэрээрэгэ олгохо тухай

Немецкэ булжтарагшадтай шалга болон геройство гаргаһан гэмсэхэй фронт дээрэ Командованиннгаа дайшагхы даалгабаринуудысэ жэшээтэ һайнаар дүүрэгдэн ба тнхэ зуураа баатар нэрээрэгэ олгохо:

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН,
СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь А. ГОРНИН.

Москва, Кремль.
1944 оной ноябрини 27.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Нүхэр Д. С. Коротченко гэгшысэ Лениней орденуор шагнаха тухай

Украинада олон жэл соо гүрэн түлөө ба түүрөөр 50 наһа хүтэлжэ хэр Коротченко Демьян Сергеевич фронттын ажал-буудалын илалтын дашарамдуулан нүхэр Лениней орденуор шагнахагшад тунхатайгаар хэлхэнэ.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН,
СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь А. ГОРНИН.

Москва, Кремль.
1944 оной ноябрини 29.

С. М. Киров

Арбан жэлэй саад тээ, 1934 оной декабрини 1-дэ, фашизмын хүлхэншын хорого буудалгаар ород арадай агуухэ хүбүүн, Ленинградска большевниүүдэй хүтэлбэригшэ, Сергей Миронович Киров алагдаһан байгаа.

ВКП(б)-гэй Центральна ба Ленинградска Комитетүүдэй секретарь, большевистскэ партиин ЦК-гэй политбюрогой член С. М. Кировэй үхэһэн тухай тон ехэ гишүүдалтайгаар сонсохогоо хэн «Нүхэр Киров тухай дурасхаал, пролетарска революциин, СССР-та социализм байгуулхын түлөө эрэлхэг зоримгой эсэһэ сүсашагүй тэмсэлэйн һаруул һайхан үлгэр жэшээ хадаа социализмысэ мандуулхын түлөө, хүдэлмэришэн ангийн бүхы дайсагысэ гүндзөөрын үгс хэхын түлөө саашанхи тэмсэдэ олон миллион пролетаринар ба бүхы ажалшаднысэ зоригжуула байһандань Центральна Комитет найдана» гэжэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй хандалга соо хэлэгдэн байгаа.

Манай бүхы парти, манай бүхы арад Кировтаа дуратай.

Ленин ба Сталиной үнэн шаби, сэхэ нүхэрын болохо Киров болбол агуухэ большевистскэ партиин түрүү эргэдэ тэмсэһэн байна. Өөрынгөө хамаг бүхы хүсысэ, ами һайгаа революциин албан хэрэгэй, хүдэлмэришэн ангийн ба бүхы ажалшад хуби жаргалай түлөө шударгуу тэмсэдэ үгэһэн байха юм. Сергей Миронович болбол арад ниятын зоримгой ударидыгша, дүлэгтэ пропагандист ба агитатор байжа, абаһан лэ газартаа ам-

жалта илалтануудысэ олодог хэн. Сергей Миронович ажабайдалай алдарт 48 жэл болбол манай революциин, манай тэмсэлэй түүхэдэ тон олон алдарт һайхан хуудалануудысэ нэрлэн юм. Киров болбол Томск ба Владикавказка хүдэлмэришэдысэ революциин боһолгонууд ба демонстрацинуудта, зэбсэгтэ тэмсэдэ бодхоодог байгаа. 1919 ондо 11-дэхи Улаан армийн реввоенсоветэй член байхалаа «Астраханин эсэстэ хүргэр хамгаалха!» гэгээн Лениней захиралтысэ хүндэтгэйгөөр дүүргэһэн байна. Сергей Миронович болбол Бакинска ба Ленинградска большевниүүдэй хүтэлбэригшэ байхадаа социалистическэ байгуулалтын түлөө, тэрэнэй түүхэдэ ехэ туйлагтануудысэ харин хэрхис дайсагна хамгаалхын түлөө, арадуудай ахадугэй хали барисаа бэхжүүлхын ба арад ниятын ажабайдалысэ улам бүр жаргалтай хүшүн болгохын түлөө шударгуу сэхээр тэмсэһэн байха юм.

Сергей Миронович арадай дайсагдтай хэлбэришэгүй хатуу тэмсэл хэдэг байгаа, тнхэмэ һэн туладань тэдэнэр манай Кировтэ зэбүүрхэдэ ба хоролхолог байжа, һүүлдэ болходоо хөрото муухайгаар бууджа алаһан бэлэй.

Советскэ хүнүүд болбол Сергей Миронович Кировэй зоримгой хэрэгысэ дүүрэн бэслүүлхын түлөө тэрэнэй һаруул һайхан үлгэр жэшээнүүдысэ дахажа, байдаһанай ба ажалай фронтуудай шэнэ шэнэ баатаршалгануудысэ харуулжа дурасхалысэ мүнхэлэнэ.

